

Winnaars Dutch Design Awards 2019 zetten nieuwe designstandaard

De winnaars van Dutch Design Awards 2019 geven vorm en inhoud aan de filosofie 'minder, maar beter'. Ze kenmerken zich door een pure werkwijze, onderzoeken systemen en ontwikkelen naast een nieuwe ontwerpesthetiek ook hun eigen tools.

De vraag wie wij als mens zijn en hoe wij ons tot de dingen om ons heen verhouden, staat voor veel ontwerpers centraal. Waar aan ontwerp vaak een (onderzoeks-)vraag ten grondslag ligt, wordt nu de vraag zelf geanalyseerd; wat is de werkelijke waarde en betekenis van iets. Design anno 2019 gaat over het herwaarderen van die essentie.

Toepasbaar

Circulariteit geldt nu vaak als voorwaarde voor een opdracht of ontwerp. Alleen *awareness* creëren is niet meer genoeg; toepasbaarheid is een belangrijke factor geworden. Waar een circulaire aanpak of uitwerking voorheen nog zichtbaar was in ontwerpen, wordt het nu ook steeds vaker als vanzelfsprekend in het ontwerpproces en eindresultaat geïntegreerd.

Ontwerp integreert in organisaties

Steeds meer opdrachtgevers in de publieke sector en het bedrijfsleven integreren design en creatief denken in hun organisaties. Belangrijke - circulaire, maar ook economische - doelstellingen kunnen alleen waargemaakt worden door multidisciplinair samen te werken en op een andere manier te ontwerpen. Opdrachtgevers worden zich hiervan bewust en vertalen dit nu ook naar beleid, met meervoudige waardecreatie als uitkomst.

Nuchter en toegankelijk

De winnende ontwerpers van dit jaar kiezen radicaal voor toegankelijkheid; zij ontwerpen voor iedereen. Een goede designer ontwerpt altijd met 'de ander' in gedachten; als gebruiker maar in toenemende mate ook als bron. De huidige generatie gaat een paar stappen verder en maakt diensten en producten die voor een grote groep mensen intuïtief gemakkelijk bruikbaar zijn. Daar spreekt een basale nuchterheid uit die ook de grote merken inmiddels oppikken. Disciplines vormen net zomin een beperking: andere vakgebieden vertegenwoordigen voor de ontwerpers van nu vooral een bron van bruikbare kennis, inzichten en mogelijkheden die zij graag omarmen en benutten. Als individuele ontwerper, maar als gevolg hiervan ook steeds meer in multidisciplinaire collectieven.

Nieuwe ontwerpesthetiek

Technologische ontwikkelingen creëren kansen voor een nieuwe kijk op zowel systemen als methodieken en materialen. De focus ligt op het verrijken van een gebruikerservaring en ontwerpers formuleren, ontwikkelen en produceren zelf de tools en methodes om dat te bereiken. De combinatie van innovatie en ambacht levert spannende, nieuwe materialen én een nieuwe ontwerpesthetiek op, waarin geëxperimenteerd wordt met heel nieuwe vormen en beelden.

Over de hele linie is een aanstekelijk soort optimisme te zien. Er wordt met veel plezier en generositeit ontwikkeld en samengewerkt: de kracht van ontwerp in optima forma. De winnaars van dit jaar zijn daar de perfecte voorbeelden van. Meer nog: zij zetten een nieuwe standaard voor design, en nodigen iedereen uit daar deel van uit te maken en (gezamenlijk) nieuwe stappen te zetten.

WINNAARS DUTCH DESIGN AWARDS 2019:

PRODUCT

Industrieel ontwerp of gelimiteerde oplages die het leven verbeteren en vergemakkelijken.

GISPEN SETT CE | GISPEN

Gispen.com

De Sett CE van Gispen is een tijdloze designbank, ontworpen door Peter van de Water en gemaakt van 95 procent gerecycled materiaal. Om plastic verspilling tegen te gaan, heeft Gispen onder andere haar eigen plastic afval gebruikt in de productie ervan. Samen met TU Delft en Searious Business is uit afval een nieuwe grondstof ontwikkeld waarmee de romp van de bank is geprint door 10XL. Deze is tot tien keer opnieuw te gebruiken zonder nieuw materiaal toe te voegen. De zitting en rug van de bank bestaan uit gerecycled polyetherschuim. Alle materialen in de Sett CE bank zijn te scheiden en elk onderdeel is dankzij innovatieve technieken te verwerken tot een nieuw product.

Jury:

Gispen laat met dit product een ideale uitkomst zien van jarenlang onderzoek en ontwikkeling in de circulaire industrie. Het werkbare, circulaire systeem voor een consumentenproduct van deze schaalgrootte oogst lof en mag als voorbeeld dienen voor de hele maakindustrie. De vernieuwing zit hem niet zozeer in de vorm, maar juist in de totstandkoming en werkwijze. Dit is een kijkje in de nieuwe esthetische norm binnen circulair design: het schreeuwt geen duurzaamheid, maar het hergebruik is geruisloos verwerkt in een tijdloos ontwerp.

[quote]

“Dit is een kijkje in de nieuwe esthetische norm binnen circulair design: het schreeuwt geen duurzaamheid, maar het hergebruik is geruisloos verwerkt in een tijdloos ontwerp.”

•

FASHION

Mode, waarbij draagbaarheid geen vereiste is.

DE RRUSIE SUIT | BONNE REIJN

bonnelife.com

De Rrusie Suit van Bonne Suits in samenwerking met Kevin ‘De Rrusie’ Lucas, is het tweede ontwerp van Bonne Reijn. Met zijn zelfbenoemde ‘poor man’s suits’ wil hij verwachtingen die mensen bij kleding hebben – en met name het pak – bevragen en omkeren en hierbij de aandacht voor een persoonlijke stijl in mode vergroten en accentueren. Met een minimalistisch ontwerp, een lage prijs en een groot maatbereik maakt Bonne Suits hun pakken toegankelijk voor een breed publiek. De nadruk ligt op de drager en de toepassing van zijn of haar persoonlijke stijl. Iedereen draagt hetzelfde, ongeacht maat, gender, leeftijd, subcultuur of klasse.

Jury:

Het getuigt van visie op de tijdgeest door te focussen op één item: het pak. Deze tweede serie Bonne Suits zit wederom heel goed in elkaar. Door de tailleband heeft de De Rrusie Suit een pasvorm die zowel vrouwelijk als mannelijk is. Het is elegant en toch blijft het onmiskenbaar Bonne Reijn. Het speelt in op de verzadiging in hoeveelheid en stijl die veel mensen ervaren in het huidige modelandschap. Mensen willen eigenheid. Minder, maar wel beter. Bonne Reijn maakt hier een statement dat radicaal is in zijn eenvoud. Het uniform als een nuchter en democratisch canvas voor eigen identiteit.

[quote]

“Bonne Reijn maakt hier een statement dat radicaal is in zijn eenvoud. Het uniform als een nuchter en democratisch canvas voor eigen identiteit.”

•

COMMUNICATION

Toepassingen van media, die op originele wijze en met intelligente esthetiek communicatie verbetert en/of verandert.

OPENRNDR | RNDR
openrndr.org

OPENRNDR is een open source framework voor creatieve *coding*. In tegenstelling tot bestaande *frameworks*, gaat OPENRNDR uit van de creatieve instelling van een ontwerper of kunstenaar en combineert dit met de kracht van productiesoftware. Daarmee is het niet alleen een sterk, maar ook eenvoudig te leren alternatief; veelzijdig genoeg om te gebruiken voor schetsen en robuust genoeg om interactieve media-installaties van productiekwaliteit te leveren. Het platform is met name geschikt voor het gebruik van real-time gegevens, bijvoorbeeld in dynamische datavisualisaties of interactieve installaties. OPENRNDR wijdt zich aan het bouwen van een kwalitatieve gemeenschap van gelijkgestemde, creatieve programmeurs en andere gebruikers.

Jury:

OPENRNDR is een vernieuwend, open, cross-mediaal en multidisciplinair platform voor alle ontwerpers en luidt de revolutie in voor het vakgebied. Het project maakt ruim baan om nieuwe stappen te zetten op het gebied van data en de visualisatie daarvan. Dit is een genereus en technisch hoogstandje, dat met evenveel aanstekelijk plezier als toewijding is ontwikkeld. OPENRNDR focust op het ondersteunen en verder ontwikkelen van de designcommunity. Daarmee verbindt én vertegenwoordigt RNDR een nieuwe generatie ontwerpers, die geen genoegen nemen met de traditionele tools, maar simpelweg zelf ontwerpen waar ze behoefte aan hebben, en hun eigen coalities smeden. De jury kijkt de komende jaren reikhalzend uit naar ontwerpen die mede dankzij OPENRNDR tot stand zullen komen.

[quote]

“OPENRNDR is een genereus, prachtig vormgegeven platform van zeer hoog niveau, met aanstekelijk plezier ontwikkeld. Een revolutie voor het vakgebied.”

•

HABITAT

Ontwerp en inrichting van de private en openbare ruimte die de kwaliteit van leven ten goede komt.

LOCHAL | CIVIC ARCHITECTS, BRAAKSMA & ROOS ARCHITECTENBUREAU, INSIDE OUTSIDE / PETRA BLAISSE, MECANOO
lochal.nl

De LocHal is het nieuwe kloppende hart van de Spoorzone Tilburg. De voormalige locomotiefwerkplaats is getransformeerd tot een publieke stadshal. De bestaande constructie en de nieuwe, toegevoegde architectuur vormen samen het decor voor een vernieuwend bibliotheekconcept met werk- en vergaderruimtes van Seats2Meet, een stadskeuken, twee kunstinstellingen en een stadshal voor evenementen, exposities en debatten. Een nieuwe huiskamer voor de stad waar mensen elkaar ontmoeten en waar kennis wordt opgehaald en geproduceerd.

Jury:

Industrieel erfgoed transformeren en het een nieuwe rol en betekenis geven is een delicate opgave. Bij de LocHal zijn betrokken opdrachtgevers en ontwerpers erin geslaagd om het erfgoed en het inpassen van nieuw programma goed te verweven in een prettig, multifunctioneel gebouw dat Tilburg en de Spoorzone op de kaart zet. De doordachte mix van onaangetaste artefacten van het oude gebouw en de nieuwe toevoegingen en ruimtelijkheid is indrukwekkend. Het resultaat is zowel functioneel, als imposant en uitnodigend. Naast het fysieke resultaat wordt ook de multidisciplinaire samenwerking met alle stakeholders en toekomstige gebruikers gewaardeerd. Dat een relatief jong bureau deze opgave zo voortvarend heeft aangepakt wekt bewondering.

[quote]

“Bij de Lochal zijn betrokken opdrachtgevers en ontwerpers erin geslaagd om het erfgoed en het inpassen van nieuw programma goed te verweven in een prettig, multifunctioneel gebouw dat Tilburg en de Spoorzone op de kaart zet.”

•

DESIGN RESEARCH

Scenario's en concepten die gebaseerd zijn op gedegen onderzoek. Van speculatief tot toegepast, van onderzoek tot ontwerp en van ideeën tot oplossingen, waarbij de nadruk ligt op de onderzoeksfase.

RE-SOURCE | RE-SOURCE

re-source.info

Het onderzoeksproject RE-source brengt stedelijke reststromen in kaart, om ze daarna in te kunnen zetten als bron voor circulair denken, doen en leren. RE-source analyseert en maakt inzichtelijk hoe de systemen, locaties, producten en materialen die daarvoor nodig zijn eruitzien. Tegelijk ontwerpt het strategieën om deze reststromen om te zetten in een bron waaruit telkens opnieuw geput kan worden. Via het netwerk van de gemeente Rotterdam probeert RE-source inzicht te krijgen in de werkwijze van het ontwerpen, beheren en onderhouden van de buitenruimte en de bijbehorende materiaalstromen. RE-source onderzoekt welke fasen er worden onderscheiden, wat de gebruikte routes zijn en welke menselijke en niet-menselijke actoren – zoals locaties, betrokken burgers en vakmensen, gereedschappen, voertuigen, afstanden – daarin een rol spelen.

Jury:

RE-source is samenwerking van het hoogste niveau. Het project heeft een rijkheid die recht doet aan de complexiteit van het onderwerp circulariteit, van toegankelijke projecten op straatniveau tot academische toepassingen. RE-source is een bijna klassiek voorbeeld van gedegen design research en onderscheidt zich door alle betrokken partijen in te zetten op het vergaren van kennis over de materialen die de stad biedt en hoe deze op een circulaire manier kunnen worden (her)gebruikt. Uitgebreid en kwalitatief onderzoek resulteert in een gelaagde website, waarop de grote variëteit aan vormtaal, materiaal en experts knap zijn verweven. RE-source geeft een ingewikkeld thema een aantrekkelijke speelsheid, levert nieuwe design-through-research-inzichten op en zet andere partijen aan tot actie. RE-source is schaalbaar en kan daarmee als model dienen voor zowel grote als kleine gemeenten.

quote:

“RE-source weet een ingewikkeld thema een aantrekkelijke speelsheid te geven. Het project heeft een rijkheid die recht doet aan de complexiteit van het onderwerp circulariteit.”

•

SERVICE & SYSTEMS

(Digitale) uitingen waarbij interactie centraal staat, met als doel een boodschap overbrengen, zorgen voor gebruiksvriendelijkheid of mensen aanzetten tot actie.

BMX | CLEVER°FRANKE

cleverfranke.com

De Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie (KNWU) wil Freestyle BMX – in 2020 voor het eerst een Olympische sport – naar een hoger niveau tillen. De opdracht aan Clever°Franke: fans, toeschouwers en sporters een boeiende ervaring bieden over de prestaties van de renners, door middel van een overtuigende, gemakkelijk te begrijpen showcase van hun run. Clever°Franke slaagt daarin met behulp van sensortechnologie (ontwikkeld door het Urban Sports Performance Centre) die de snelheid, lift en oriëntatie van de renners opvangt. Een realtime datavisualisatie reproduceert digitaal de prestaties. Renners kunnen hiermee hun prestaties analyseren en juryleden de ritten beter beoordelen. Bovendien versterken de visuals de kijkervaring voor bezoekers.

Jury:

Clever°Franke gaat verder dan het puur visualiseren van real time data: deze tool helpt om te analyseren en leren. Grensverleggend en impactvol voor deze relatief jonge discipline in de fietssportwereld. Het helpt alle doelgroepen in Freestyle BMX – publiek, jury en sporters zelf – om te begrijpen wat er gebeurt, zuiverder te beoordelen en prestaties te verbeteren. De complexiteit van de bouw van de tool zelf is net zo indrukwekkend. Het BMX-project scoort hoog op zowel multidisciplinair samenwerken, als ambacht, als gebruik. Dit is de rol van goed design: data inzichtelijk maken en een aantrekkelijke beleving bieden. Clever°Franke ontsluit met deze tool talloze mogelijkheden voor deze tak van sport, maar is ook een voorbeeldstellende inspiratie voor andere sporten en sportverslaggeving.

Quote:

“Clever°Franke ontsluit met deze tool talloze mogelijkheden voor deze, maar ook andere sporten en sportverslaggeving.”

•

BEST COMMISSIONING

De prijs voor opdrachtgevers die designers en vormgeving strategisch en structureel inzetten voor hun bedrijf of instelling.

GEMEENTE AMSTERDAM | PUCCINIMETHODE

amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/puccinimethode/puccinimethode/organisatie/

De Puccinimethode staat voor een kwalitatief goede, fysieke inrichting van de Amsterdamse openbare ruimte: alle straten, pleinen, parken en plantsoenen. De Puccinimethode definieert hoe en waarmee deze gemaakt worden. Profielen en bijbehorende inrichtingsprincipes zijn ontwikkeld voor diverse soorten straten. Verschillende belangrijke details zijn uitgewerkt. De materiaalkeuze voor het soort tegel, klinker en straatkolk is bepaald. Door de combinatie te standaardiseren waar het kan, maar ook ruimte te bieden aan verbijzonderingen en maatwerk, ontstaat een typisch Amsterdams straatbeeld dat een vanzelfsprekend, samenhangend en rustig decor vormt voor het zo drukke stedelijke leven.

Jury:

De gemeente Amsterdam neemt design serieus en zet het ook op een serieuze manier in. Dit ‘designsysteem’ voor de fysieke stedelijke inrichting ligt logischerwijs een beetje onder de oppervlakte, maar is enorm betekenis- en impactvol voor de toekomst van het Amsterdamse straatbeeld. Het laat vooral zien hoe de publieke sector zelf de regie kan pakken binnen complexe aanbestedingsprocedures en hoe je strategisch designmanagement op een dienstbare manier kunt inzetten. Zo maak je prioriteit van kwaliteit en stel je de juiste kaders voor een adequate uitvoering: een basisvoorwaarde voor goed en vooral zorgvuldig opdrachtgeverschap.

[quote]

“De Puccinimethode laat zien hoe de publieke sector zelf de regie kan pakken binnen complexe aanbestedingsprocedures en hoe je strategisch designmanagement op een dienstbare manier kunt inzetten.”

•

YOUNG DESIGNER

De stimuleringsprijs voor jong talent dat maximaal vijf jaar geleden is afgestudeerd. Bij de beoordeling staat de ontwerper centraal en wordt gekeken naar de kwaliteit van het gehele portfolio.

SIMONE POST

simonepost.nl

Na haar afstuderen aan Design Academy Eindhoven (cum laude) heeft textiel- en productontwerper Simone Post collectief Envisions mede-opgericht. Na een paar jaar één van de kartrekkers van dit ontwerperscollectief te zijn geweest, richt ze zich sinds ruim een jaar weer meer op haar eigen studio. Esthetisch en verrassend hergebruik van materialen staat in haar werk centraal. Ze gaat samenwerkingen aan met de industrie om tot in vorm en materiaalgebruik innovatieve ontwerpen te komen en biedt daarmee een nieuwe kijk op verspilling en hergebruik.

Voor Adidas maakte ze kleden van gerecyclede sneakers, voor plastic recyclebedrijf ECO-oh! bood Post een perspectief op de toekomst van hun materialen in de vorm van een inspiratieboek. Voor Vlisco deed ze uitgebreid onderzoek naar nieuwe toepassingen voor hun afvaldoek wat resulteerde in een tapijt. Stuk voor stuk ingrepen waarmee Post de bestaande waarde van materiaal dat anders als afval wordt gezien, zichtbaar maakt.

Jury:

Simone Post heeft een ferme visie en positie binnen design. Haar portfolio – zowel werk in opdracht als zelf geïnitieerd – is consistent. Ze gaat interessante samenwerkingen aan met diverse industrieën. Daarbij weet ze de (productie)systemen binnen een bedrijf feilloos te deconstrueren om vervolgens binnen die context een eigen project vorm te geven. Zonder de merkidentiteit van de opdrachtgever te verliezen. Post gaat steeds terug naar de basis: het materiaal waarmee ze werkt is uitgangspunt voor verrassende herinterpretaties, bewerkingen en technieken. Haar zorgvuldige onderzoek en slimme, systemische benadering vertaalt zich steeds weer in innovatieve en ambachtelijke ontwerpen met een esthetiek, die kenmerkend is voor Simone Post. De jury kijkt vol nieuwsgierigheid uit naar haar volgende stappen.

[quote]

“Haar zorgvuldige onderzoek en slimme, systemische benadering vertaalt zich steeds weer in innovatieve en ambachtelijke ontwerpen met een esthetiek, die kenmerkend is voor Simone Post.”